

آیین نامه اجرایی حاکم بر تشکیل و فعالیت

تشکل های صنفی در مناطق آزاد کشور

(موضوع ماده ۸۸ قانون نظام صنفی)

تعاریف

ماده ۱- تعاریف:

الف - مناطق آزاد: مناطق آزاد تجاری- صنعتی.

ب- سازمان: سازمان منطقه آزاد تجاری- صنعتی.

ج- قانون: قانون نظام صنفی.

د- نظام صنفی: قواعد و مقرراتی است که امور مربوط به سازمان، وظایف، اختیارات حدود و حقوق افراد و واحدهای صنفی را طبق قانون تعیین می کند.

ه- فرد صنفی: هر شخص حقیقی یا حقوقی که در یکی از فعالیت های صنفی اعم از تولید، تبدیل، خرید، فروش، توزیع، خدمات و خدمات فنی سرمایه گذاری کند و به عنوان پیشه ور و صاحب حرفه و شغل آزاد، خواه به شخصه یا با مباشرت دیگران محل کسبی دایر یا وسیله کسبی فراهم آورد و تمام یا قسمتی از کالا، محصول یا خدمات خود را به طور مستقیم یا غیرمستقیم و به صورت کلی یا جزئی به مصرف کننده عرضه دارد، فرد صنفی شناخته میشود.

تبصره- صنفی که قانون خاص دارند، از شمول قانون نظام صنفی مستثنی می باشند. قانون خاص قانونی است که بر اساس آن نحوه صدور مجوز فعالیت، تنظیم و تنسيق امور واحدهای ذیربط، نظارت، بازرسی و رسیدگی به تخلفات افراد و واحدهای تحت پوشش آن به صراحت در متن قانون مربوطه معین می شود.

و- واحد صنفی: هر واحد اقتصادی که فعالیت آن در محل ثابت یا وسیله سیار باشد و توسط فرد یا افراد صنفی با اخذ پروانه کسب دایر شده باشد، واحد صنفی شناخته می شود. تعیین صنوف سیار مطابق آیین نامه اجرایی ماده (۳) قانون می باشد.

تبصره ۱- فعالیت واحدهای صنفی سیار در محل ثابت با اخذ پروانه کسب برای همان محل، بلامانع است.

تبصره ۲- اماکنی که واجد شرایط لازم جهت استقرار چند واحد صنفی باشند، می توانند به عنوان محل ثابت کسب، توسط یک یا چند فرد صنفی، پس از اخذ پروانه کسب مطابق آیین نامه اجرایی تبصره (۲) ماده (۳) قانون از اتحادیه یا اتحادیه های ذی ربط، مورد استفاده قرار گیرند.

تبصره ۳- دفاتری که خدماتی به واحدهای صنفی سیار می دهند، واحد صنفی محسوب می شوند.

ز- صنف: عبارت است از گروهی از افراد که طبیعت فعالیت آنان از يك نوع باشد. صنوف مشمول این قانون، با توجه به نوع فعالیت آنها به دو گروه تولیدی- خدمات فنی و توزیعی- خدماتی تقسیم میشوند.

ح- پروانه کسب: مجوزی است که طبق مقررات این قانون به منظور شروع و ادامه کسب و کار یا حرفه به صورت موقت یا دائم به فرد یا افراد صنفی برای محل مشخص یا وسیله کسب معین داده میشود.

تبصره ۱- پروانه کسب موقت تنها برای يك بار صادر می شود. مدت اعتبار پروانه کسب موقت يك سال و پروانه کسب دائم پنج سال است.

تبصره ۲- اتحادیه صنفی مکلف است با انقضای مدت اعتبار پروانه کسب، اخطاریه يك ماهه برای تبدیل پروانه موقت به پروانه دائم یا تمدید پروانه دائم صادر نماید و در صورت عدم تبدیل یا تمدید پروانه، واحد صنفی در حکم واحد بدون پروانه تلقی می شود.

ط- مجوز فعالیت یا پروانه: مجوز فعالیت یا پروانه تاسیس، بهره برداری یا اشتغال که طبق قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری- صنعتی جمهوری اسلامی ایران صادر می گردد.

ی- پروانه تخصصی و فنی: گواهینامه ای است که بر داشتن مهارت انجام دادن کارهای تخصصی یا فنی دلالت دارد و به وسیله مراجع ذیصلاح صادر می شود.

ک- اتحادیه: شخصیتی حقوقی است که از افراد یک یا چند صنف که دارای فعالیت یکسان یا مشابه اند، برای انجام دادن وظایف و مسئولیت های مقرر در قانون تشکیل می گردد.

ل- اتاق اصناف: اتاقی متشکل از رؤسای اتحادیه های صنفی برای انجام وظایف و مسئولیت های مقرر در قانون است.

م- کمیسیون نظارت: کمیسیونی است که به منظور برقراری ارتباط و ایجاد هماهنگی بین اتحادیه ها و اتاق اصناف با سازمان ها و ادارات مستقر در مناطق آزاد در راستای وظایف و اختیارات آنها و همچنین نظارت بر اتحادیه ها و اتاق اصناف تشکیل میشود.

ن- هیأت عالی نظارت: هیأتی است که به منظور تعیین برنامه ریزی، هدایت، ایجاد هماهنگی و نظارت بر کلیه اتحادیه ها، اتاق های اصناف، اتاق اصناف ایران و کمیسیون های نظارت تشکیل می گردد و بالاترین مرجع نظارت بر امور اصناف کشور است.

س- دبیرخانه هیات عالی نظارت: بازوی اجرایی هیات عالی نظارت (موضوع ماده (۵۴) قانون).

ع- سامانه اصناف: سامانه الکترونیکی دبیرخانه هیات عالی نظارت.

نحوه تشکیل و فعالیت اتحادیه

ماده ۲- اتحادیه دارای شخصیت حقوقی و غیرانتفاعی است و پس از ثبت اطلاعات آن توسط سازمان در سامانه اصناف رسمیت می یابد.

ماده ۳- با توجه به محدوده جغرافیایی مناطق آزاد، اتحادیه های صنفی در مناطق مذکور به ترتیب زیر تشکیل می گردند:

الف- در مناطق آزاد که قلمرو آنها شامل تمامی محدوده جغرافیایی یک یا چند شهرستان باشد، اتحادیه های صنفی مطابق نصاب های مقرر در تبصره (۲) ماده (۲۱) قانون تشکیل می گردند.

ب- در مناطق آزاد که قلمرو آنها قسمتی از محدوده یک یا چند شهرستان باشد، اتحادیه با حد نصاب حداقل پنجاه واحد صنفی تشکیل خواهد شد. تا زمان تشکیل اتحادیه های صنفی، کلیه امور مربوط به اداره واحدهای صنفی از جمله صدور پروانه کسب و بازرسی و نظارت بر آنها بر عهده سازمان می باشد.

ماده ۴- اتحادیه هایی که قبل از تصویب این آیین نامه در منطقه تشکیل شده اند، می بایست حداکثر ظرف مدت شش ماه نسبت به تطبیق شرایط خود با این آیین نامه اقدام نمایند.

ماده ۵ - برگزاری انتخابات داوطلبان عضویت در هیات مدیره و بازرسان اتحادیه های صنفی مطابق آیین نامه اجرایی ماده (۲۲) قانون می باشد، به منظور برگزاری انتخابات مذکور هیات اجرایی زیر نظر رییس کمیسیون نظارت و با ترکیب نمایندگان دستگاه های زیر تشکیل می گردد:

الف- سازمان (به عنوان رییس).

ب- اداره صنعت، معدن و تجارت (در صورت عدم وجود اداره یاد شده مدیر بازرگانی سازمان).

ج- یکی از اعضای هیات رییس اتاق اصناف به انتخاب هیات رییس، مشروط بر اینکه فرد مذکور داوطلب عضویت در هیات مدیره نباشد (در صورت عدم امکان، یک نفر معتمد صنفی دارای پروانه کسب به انتخاب کمیسیون نظارت).

ماده ۶ - در اتحادیه ها افراد منتخب به ترتیب اکثریت نسبی آرای ماخوذه شامل یک نفر رئیس، دو نفر نائب رئیس (اول و دوم)، یک نفر دبیر و یک نفر خزانه دار برای مدت چهار سال تعیین می شوند. همزمان با برگزاری انتخابات اعضای هیات مدیره اتحادیه، انتخاباتی برای انتخاب دو نفر بازرس (اصلی و علی البدل) برای همان دوره برگزار می شود. شرح وظایف بازرس از جمله نظارت بر عملکرد هیات مدیره اتحادیه و نیز تهیه گزارش برای اتاق اصناف مطابق آیین نامه اجرایی ماده (۲۳) قانون می باشد.

تبصره ۱- در صورت عدم آمادگی پذیرش سمت تعیین شده توسط فرد منتخب، تعویض سمت وی با سمتی که احراز آن نیاز به تعداد آرای کمتری دارد بلامانع است.

تبصره ۲- در صورت تساوی آرا بین دو یا چند نفر از اعضای هیات مدیره اتحادیه، سمت آنها به طریق قرعه توسط رییس کمیسیون نظارت و یا نماینده وی و با حضور اکثریت اعضای هیات مدیره اتحادیه تعیین می شود.

تبصره ۳- در صورت درخواست کلیه منتخبان، سمت آنها از طریق برگزاری انتخابات داخلی در حضور رییس یا نماینده کمیسیون نظارت تعیین می شود.

ماده ۷- رییس کمیسیون نظارت موظف است در چارچوب وظایف و اختیارات قانونی خود نسبت به تشکیل کمیته موضوع تبصره (۱) ماده (۲۲) مکرر قانون، به منظور تعیین صلاحیت داوطلبان عضویت در هیات مدیره و بازرسان اتحادیه‌های صنفی اقدام نماید.

ماده ۸- وظایف و اختیارات اتحادیه‌ها عبارت است از:

الف - ارائه پیشنهادات برای تهیه، تنظیم یا تغییر ضوابط صدور پروانه کسب و انواع پروانه‌های لازم برای مشاغل، به اتاق اصناف.

ب - اجرای مصوبات و بخشنامه‌های هیات عالی نظارت و کمیسیون نظارت که در چارچوب قانون به اتحادیه‌ها ابلاغ می‌گردد.

تبصره- اتاق اصناف موظف است مصوبات و بخشنامه‌های هیات عالی نظارت و کمیسیون نظارت را ظرف پنج روز از تاریخ دریافت به اتحادیه‌ها ابلاغ کند. پس از انقضای این مهلت، دبیرخانه هیات عالی نظارت و کمیسیون نظارت می‌تواند بی‌واسطه مصوبات و بخشنامه‌های خود را به اتحادیه‌ها برای اجرا ابلاغ کند.

ج- ارائه پیشنهاد درباره امور اصناف به اتاق اصناف.

د- صدور پروانه کسب با دریافت تقاضا و مدارک متقاضیان با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

ه- ابطال پروانه کسب و تعطیل محل کسب طبق مقررات قانون و اعلام آن به کمیسیون نظارت و جلوگیری از ادامه فعالیت واحدهای صنفی که بدون پروانه کسب دایر می‌شوند مطابق ماده (۲۷) قانون یا پروانه آنها به عللی باطل می‌گردد.

و- تنظیم بودجه سال بعد و تسلیم آن تا آخر دی ماه هر سال به اتاق اصناف جهت رسیدگی و تصویب.

ز- تنظیم ترازنامه سالانه و تسلیم آن تا پایان خردادماه هر سال به اتاق اصناف برای رسیدگی و تصویب.

ح- ایجاد تسهیلات لازم برای آموزش‌های مورد نیاز افراد صنفی به طور مستقل یا با کمک سازمان‌های دولتی یا غیردولتی.

ط- تشکیل کمیسیون‌های رسیدگی به شکایات، حل اختلاف، بازرسی واحدهای صنفی، فنی و آموزشی و کمیسیون‌های دیگر مصوب هیات عالی نظارت مطابق آیین‌نامه اجرایی تبصره (۲) بند (ط) ماده (۳۰) قانون.

تبصره ۱- اعضای کمیسیون‌های مذکور بین سه تا پنج نفرند که از میان اعضای دارای پروانه کسب به پیشنهاد اتحادیه و تصویب اتاق اصناف ذی‌ربط تعیین می‌شوند.

تبصره ۲- در صورت بروز اختلاف صنفی بین افراد صنفی و اتحادیه، مراتب به اتاق اصناف جهت رسیدگی و صدور رای ارجاع می‌شود، طرف معترض نسبت به رای صادر شده می‌تواند ظرف بیست روز اعتراض خود را به کمیسیون نظارت تسلیم دارد. نظر کمیسیون نظارت قطعی و لازم‌الاجراء خواهد بود. در صورت اعتراض هر یک از طرفین می‌توانند به مراجع ذی‌صلاح قضایی مراجعه کنند.

ی- وصول مالیات، عوارض و هزینه خدمات به نمایندگی از طرف سازمان.

ک- هماهنگی با سازمان به منظور ایجاد شهرک های صنفی و تمرکز تدریجی کالاها و معاملات عمده‌فروشی در میادین و مراکز معین متناسب با احتیاجات شهر طبق مقررات و ضوابطی که به تصویب کمیسیون نظارت برسد.

ل- ارائه پیشنهاد به منظور تعیین نرخ کالا و خدمات (در صورت نیاز) به اتاق اصناف جهت رسیدگی و تصویب کمیسیون نظارت.

م- سایر مواردی که در قانون پیش بینی شده است.

ن- برگزاری دوره های آموزشی احکام تجارت و کسب و کار به طور مستقل یا با کمک بسیج اصناف قبل از صدور تمدید پروانه کسب اعضای صنف.

ماده ۹- منابع مالی هر اتحادیه عبارتند از:

الف- حق عضویت افراد صنفی در اتحادیه.

ب- وجوه دریافتی در ازای خدمات غیرموظف از قبیل خدمات فنی و آموزشی به اعضای صنف.

ج- کمک های دریافتی از اشخاص حقیقی یا حقوقی.

د- کارمزد وصول مالیات، عوارض و هزینه خدمات به نمایندگی از طرف سازمان منطقه.

ه- درصدی از وجوه دریافتی بابت صدور و تمدید پروانه کسب.

اتحادیه های صنفی موظفند، وجوهی که بابت حق عضویت، صدور و تمدید پروانه کسب توسط کمیسیون نظارت در چارچوب آیین نامه اجرایی تبصره (۱) ماده (۳۱) قانون تعیین می گردد را رعایت نمایند.

نحوه تشکیل و فعالیت اتاق اصناف منطقه

ماده ۱۰- اتاق اصناف شخصیت حقوقی، غیرانتفاعی و غیرتجاری دارد و پس از ثبت اطلاعات آن توسط سازمان در سامانه اصناف رسمیت می یابد.

ماده ۱۱- هیات رئیسه اتاق اصناف دارای پنج نفر عضو اصلی به ترتیب شامل یک رئیس، دو نائب رئیس (اول و دوم)، یک دبیر و یک خزانه دار و دو نفر عضو علی البدل می باشند. دو نفر از اعضای اصلی هیات رئیسه از بین صنوف تولیدی- خدمات فنی، دو نفر از صنوف توزیعی- خدماتی و یک نفر از حائزین اکثریت آراء انتخاب می‌شوند.

ماده ۱۲- ترتیب انتخاب هیات رئیسه اتاق اصناف، وظایف هیات رئیسه، طرز تشکیل جلسات و تعداد کمیسیون های آن و سایر مقررات مربوط به اداره اتاق ها و حق الزحمه خدمات آنها طبق آیین نامه اجرایی ماده (۳۶) قانون خواهد بود. به منظور برگزاری انتخابات، هیات اجرایی زیر نظر رئیس کمیسیون نظارت و مطابق ماده (۵) این آیین نامه تشکیل و یک نفر از بین اعضای اتاق به انتخاب اجلاس مشروط بر اینکه فرد مذکور داوطلب انتخابات نباشد و در مناطق فاقد اتاق یک نفر معتمد صنفی دارای پروانه کسب به انتخابات کمیسیون نظارت جایگزین بند (ج) ماده مذکور می گردد.

ماده ۱۲- وظایف و اختیارات اتاق اصناف به شرح زیر است:

- الف- ایجاد هماهنگی بین اتحادیه ها، نظارت بر عملکرد آنها و راهنمایی صنوف.
- ب- تنظیم و تصویب آئین نامه های مالی، استخدامی، اداری، آموزشی و تشکیلاتی اتحادیه ها و تغییرات آنها.
- ج- اظهارنظر در مورد ضوابط خاص داخلی اتحادیه های تحت پوشش برای صدور پروانه کسب جهت بررسی و تصویب کمیسیون نظارت.
- د- نظارت بر حسن اجرای اقدامات اتحادیه ها درخصوص صدور پروانه کسب از جهت تطبیق با مقررات قانون و آئین نامه های آن.
- هـ - تایید، انتخاب و معرفی نمایندگان اتحادیه ها به اداره های امور مالیاتی، هیات های حل اختلاف مالیاتی و سایر مراجعی که به موجب قانون معرفی نماینده از طرف صنوف به عمل می آید.
- و- اجرای مصوبات هیات عالی نظارت، کمیسیون نظارت و اتاق اصناف ایران حسب مقررات قانون.
- ز- نظارت بر اجرای مقررات فنی، بهداشتی، ایمنی، انتظامی، حفاظتی، بیمه گزاری، زیباسازی و سایر مقررات مربوط به واحدهای صنفی که از طرف مراجع ذی ربط وضع می شود. همچنین همکاری با ماموران انتظامی در اجرای مقررات.
- تبصره-** چنانچه افراد صنفی در انجام دادن ضوابط انتظامی که در موارد خاص تعیین و از طریق اتاق اصناف ابلاغ می گردد و نیز در اجرای مقررات بهداشتی، ایمنی یا زیباسازی با مخالفت مالک ملک مواجه شوند، می توانند با جلب موافقت اتاق اصناف و با هزینه خود اقدام مقتضی را به عمل آورند.
- ح- رسیدگی به اعتراض افراد صنفی نسبت به تصمیمات اتحادیه ها.
- ط- انتخاب و معرفی یک نفر نماینده از بین اعضاء هیات رئیسه به کمیسیون نظارت برای نظارت بر حسن اجرای انتخابات هیات مدیره اتحادیه ها.
- ی- پیشنهاد تشکیل اتحادیه جدید یا ادغام اتحادیه ها یا تقسیم یک اتحادیه به دو یا چند اتحادیه برای اتخاذ تصمیم به کمیسیون نظارت .
- ک- تعیین نوع و نرخ کالاها و خدماتی که افراد هر صنف می توانند برای فروش، عرضه یا ارائه کنند و پیشنهاد آن برای اتخاذ تصمیم به کمیسیون نظارت و اعلام مصوبه کمیسیون به اتحادیه ها برای ابلاغ به افراد صنفی با هدف جلوگیری از تداخل صنفی.
- ل- تنظیم ساعات کار و ایام تعطیل واحدهای صنفی با توجه به طبیعت و نوع کار آنان و ارائه برنامه برای اتخاذ تصمیم به وسیله کمیسیون نظارت.
- تبصره-** به منظور ایجاد وحدت رویه بین کمیسیون های نظارت ، دستورالعمل نحوه تنظیم ساعات کار و ایام تعطیلی واحدهای صنفی براساس دستورالعملی است که با پیشنهاد اتاق اصناف توسط دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد و با همکاری نیروی انتظامی و دبیرخانه هیات عالی نظارت تهیه و به تصویب وزیر صنعت، معدن و تجارت می رسد.

م- همکاری و معاضدت با سایر اتاق های اصناف، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی و اتاق تعاون.

ن- تصویب بودجه، ترازنامه و صورتهای مالی اتحادیه ها پس از رسیدگی به آنها و نظارت بر عملیات مالی اتحادیه ها.

س- درجه بندی واحدهای صنفی، در موارد لزوم، طبق ضوابط و مقررات که توسط سازمان هر منطقه و با کسب نظر نیروی انتظامی و اتحادیه های ذی ربط تهیه می شود و به تصویب کمیسیون نظارت می رسد.

ع- اجرای برنامه های علمی، آموزشی، فرهنگی و پژوهشی مورد نیاز برای ارتقای سطح آگاهی های هیات مدیره اتحادیه ها با همکاری دستگاه های اجرایی و بخش خصوصی ذی ربط و بسیج اصناف کشور در چارچوب مقررات.

ف- تنظیم ترازنامه و صورتهای مالی سالانه و تسلیم آن ظرف دو ماه بعد از پایان هر سال مالی به کمیسیون نظارت برای رسیدگی و تصویب.

تبصره- کمیسیون نظارت مکلف است ترازنامه و صورتهای مالی را ظرف یک ماه رسیدگی کند و نتیجه را به اتاق اصناف اعلام دارد. تایید ترازنامه به منزله مفاصا حساب دوره عملکرد اتاق اصناف خواهد بود.

ص- تنظیم بودجه سال بعد و تسلیم آن تا اول بهمن ماه هر سال به کمیسیون نظارت برای تصویب و نظارت بر اجرای آن.

تبصره- کمیسیون نظارت موظف است تا پایان بهمن ماه، بودجه پیشنهادی اتاق اصناف را بررسی و پس از تصویب اعلام نماید.

ق- سایر مواردی که در قانون پیش بینی شده است.

ر- تشکیل واحدهای بازرسی و نظارت به منظور نظارت بر عملکرد واحدهای صنفی و بررسی شکایات مطابق دستورالعمل موضوع بندهای (ش) ماده (۳۷) و (۶) ماده (۴۵) قانون.

ش- عضویت روسای اتاق اصناف مناطق در دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد.

تبصره ۱- اداره امور اتاق اصناف و همچنین پیگیری و اجرای مصوبات اجلاس اتاق اصناف و نیز مسئولیت پیگیری و اجرای بندهای (الف)، (د)، (ه)، (ز)، (ح)، (ط)، (ن)، (ع) و (ف) این ماده، به هیات رئیسه اتاق اصناف و سایر وظایف و اختیارات محوله به اجلاس عمومی اعضای اتاق اصناف واگذار می گردد.

تبصره ۲- اتاق اصناف با وزارت آموزش و پرورش در مورد آموزش مهارت های شاخه کار دانش همکاری لازم را به عمل خواهند آورد.

تبصره ۳- اتاق اصناف مجازند برای تشکیل بانک اصناف، موسسه اعتباری، صندوق قرض الحسنه، شرکت تعاونی اعتبار و دیگر موسسات پولی، بانکی، مالی و اعتباری، طبق قوانین و مقررات جاری اقدام کنند.

ماده ۱۴- منابع مالی اتاق اصناف عبارتند از:

۱- بیست درصد (۲۰٪) دریافتی از درآمد اتحادیه ها.

۲- درصدی از محل وجوه ناشی از جرائم و تخلفات صنفی موضوع تبصره (۷) ماده (۷۲) قانون.

۳- وجوه دریافتی در ازای ارائه خدمات غیرموظف به اشخاص حقیقی و حقوقی.

ماده ۱۵- سازمان موظف است پس از برگزاری انتخابات تشکلی های صنفی، حداکثر ظرف یک هفته پس از صدور اعتبارنامه های اعضای هیات مدیره اتحادیه و یا هیات رییسه اتاق مطابق الگوی دبیرخانه هیات عالی نظارت، نسبت به ثبت اتحادیه و اتاق اصناف (برای اولین دوره انتخابات) و انجام تغییرات در انتخابات بعدی، از طریق سامانه اصناف اقدام نماید.

سایر مقررات

ماده ۱۶- پروانه کسب در مناطق آزاد، در چارچوب آیین نامه اجرایی ماده (۱۲) قانون توسط اتحادیه صنفی ذی ربط و تا زمان تشکیل اتحادیه، توسط سازمان صادر می گردد. سازمان مناطق آزاد در محدوده منطقه، مرجع صدور و تمدید پروانه کسب برای متقاضیان مشمول ماده (۷۹) قانون مطابق آیین نامه اجرایی آن می باشد.

ماده ۱۷- مدیر عامل سازمان موظف است در چارچوب وظایف و اختیارات قانونی خود نسبت به تشکیل کمیسیون نظارت در مناطق آزاد اقدام نماید.

تبصره- تشکیل کمیسیون نظارت و اتاق اصناف در محدوده هر یک از شهرستان های موضوع بند (الف) ماده (۲) این آیین نامه بلامانع است در این صورت کمیسیون نظارت و اتاق اصناف محل استقرار سازمان، کمیسیون نظارت و اتاق اصناف مرکز منطقه محسوب می شود.

ماده ۱۸- وظایف و اختیارات کمیسیون نظارت به شرح زیر است:

الف- تصمیم گیری در مورد ادغام اتحادیه ها یا تقسیم یک اتحادیه به دو یا چند اتحادیه، تعیین رشته های صنفی و موافقت با تشکیل اتحادیه جدید در صورت تشخیص ضرورت یا با کسب نظر از اتاق اصناف.

تبصره- وضعیت اموال، دارایی ها، حقوق و تعهدات اتحادیه ای که به دو یا چند اتحادیه تقسیم می گردد به موجب آیین نامه اجرایی تبصره بند الف ماده (۴۹) قانون خواهد بود.

ب- نظارت بر انتخابات اتحادیه ها و اتاق اصناف.

ج- رسیدگی و بازرسی عملکرد اتحادیه ها و اتاق اصناف و تطبیق دادن اقدامات انجام شده آنها با قوانین و مقررات.

د- رسیدگی به بودجه، ترازنامه و صورتهای مالی اتاق اصناف و تصویب آنها.

ه- سایر مواردی که در قانون پیش بینی شده است.

تبصره - کمیسیون نظارت موظف به اجرای تصمیمات هیات عالی نظارت در حدود وظایف و اختیارات قانونی است.

ماده ۱۹- سازمان های مناطق آزاد موظفند، آمار و اطلاعات واحدهای صنفی مستقر در محدوده خود را (راساً و یا از طریق اتحادیه های صنفی) در سامانه اصناف، ثبت نمایند.

ماده ۲۰- تعداد نمایندگان کلیه اتاق های اصناف مناطق آزاد در اتاق اصناف ایران یک نفر از صنوف تولیدی و خدمات فنی و یک نفر از صنوف توزیعی و خدماتی است که با نظارت دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری- صنعتی و با رای مخفی اعضای هیات ریسه اتاق های اصناف انتخاب و به دبیرخانه هیات عالی نظارت، معرفی می گردند. به منظور برگزاری انتخابات برای تعیین نمایندگان اتاق های اصناف در اتاق ایران، هیات اجرایی مطابق ماده (۵) این آیین نامه تشکیل و یک نفر از اعضای هیات ریسه اتاق های اصناف مشروط بر اینکه داوطلب انتخابات نباشد جایگزین بند (ج) ماده مذکور می گردد. نحوه برگزاری انتخابات مطابق دستورالعمل ماده (۴۲) قانون می باشد.

ماده ۲۱- نظارت بر عملکرد کمیسیون های نظارت در چارچوب قانون و مقررات نظارت صنفی بر عهده دبیرخانه هیات عالی نظارت می باشد.

ماده ۲۲- مواردی که در این آیین نامه تعیین تکلیف نشده باشد، بر طبق قانون نظام صنفی و آیین نامه های اجرایی آن عمل خواهد شد.

ماده ۲۳- این آیین نامه در اجرای ماده (۸۸) قانون نظام صنفی، مشتمل بر (۲۳) ماده و (۲۲) تبصره، توسط دبیرخانه هیات عالی نظارت با همکاری دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری - صنعتی تهیه و در تاریخ ۱۳۹۴/۳/۱۱ توسط وزیر صنعت، معدن و تجارت، تصویب گردید.